

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра теоретического и славянского литературоведения

ШВЕЦОВА
Анастасия Максимовна

**ТРАГИЗМ СУДЬБЫ СЕРБСКОГО НАРОДА В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ
СОВРЕМЕННОГО РУССКОГО ПИСАТЕЛЯ Ю. М. ЛОЩИЦА**

Дипломная работа

Научный руководитель:
доктор филологических наук,
профессор И. А. Черота

Допущена к защите
«___» _____ 2023 г.
Зав. кафедрой теоретического
и славянского литературоведения
_____ Т. А. Морозова
кандидат филологических наук, доцент

Минск, 2023

ОГЛАВЛЕНИЕ

ВВЕДЕНИЕ

ГЛАВА 1. СЕРБИЯ И ЕЁ ПРОШЛОЕ В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ Ю.М. ЛОЩИЦА

1.1 Отражение трагизма истории братского сербского народа в прозе Ю.М. Лощица

1.2. Тема Косова как отражение великого подвига и трагизма

1.3 Исторический и политический контекст

стихотворения «Прощание с Сербией»

ГЛАВА 2. ТЕМА СОВРЕМЕННОЙ СЕРБИИ В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ РУССКОГО СОВРЕМЕННОГО ПИСАТЕЛЯ

2.1 Позиция Ю.М. Лощица в отношении Сербии

2.2 Юрий Михайлович как переводчик с сербского на русский языки

ГЛАВА 3. ОСОБЕННОСТИ УПОТРЕБЛЕНИЯ И ПЕРЕВОДА ИМЕН СОБСТВЕННЫХ В РОМАНЕ Ю. М. ЛОЩИЦА «УНИОН» (ПЕРЕВОД С РУССКОГО НА СЕРБСКИЙ)

3.1 Имена собственные и художественный перевод

3.2 Принципы перевода имён собственных.

Переводческие трансформации

3.3 Анализ переводческих трансформаций, принципов и способов

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ

РЕФЕРАТ

Объем дипломной работы: 50 страниц.

Количество использованной литературы: 37.

Ключевые слова: СУДЬБА СЕРБСКОГО НАРОДА, Ю. М. ЛОЩИЦ, ТРАГИЗМ, ИСТОРИЯ СЕРБИИ, СОВРЕМЕННОСТЬ СЕРБИИ, СЛАВЯНСТВО, БРАТСТВО, ПРАВОСЛАВИЕ, СВЯТОСАВВИЕ, ТЕМА КОСОВА, КОСОВСКИЙ ЗАВЕТ, ИСТОРИЧЕСКИЕ ДЕЯТЕЛИ, ТВОРЧЕСТВО РУССКОГО ПИСАТЕЛЯ, ПРОЗА, ПОЭЗИЯ, ПУБЛИЦИСТИКА, ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ, РУССКО-СЕРБСКИЕ СВЯЗИ.

В дипломной работе исследуется творчество русского православного писателя, литературоведа, публициста и переводчика Юрия Михайловича Лощица.

Новизна темы и актуальность дипломной работы обусловлена уже тем, что посвященные Сербии произведения Ю.М.Лощица отражают важнейшие моменты исторической судьбы братского народа, но обращение к ним актуализируется именно событиями современности.

Цель работы: изучить особенности отражения сербской тематики в творчестве Юрия Михайловича Лощица. Прежде всего обратить внимание на то, как этот автор интерпретирует наиболее значимые события истории Сербии, а также ее знаковые личности. Помимо того, учитывая весьма важную роль произведений Ю.М.Лощица в сербско-русских культурных взаимосвязях, проанализировать перевод его романа «Унион» на сербский язык.

Объектом исследования в данной работе является творчество Юрия Михайловича Лощица.

Предмет исследования – отражение истории братского сербского народа в таких его произведениях, как роман «Унион», исторические повести «По следам Георгия Черного», «Монах и черногорская вила», стихотворения «Прощание с Сербией», публицистическая статья «Герои при конце света», переведенные им стихотворения сербской поэзии, а также выполненный Срето Танасичем перевод на сербский язык его романа «Унион».

Методы исследования: исторический (биографический), структурно-описательный, текстологический, психологический, социологический.

Результаты дипломной работы: изучена и проанализировала культурологические, исторические, и литературные аспекты жизни братского сербского народа на основе произведений Юрия Михайловича Лощица, посвящённых Сербии; реализована и поставленная в работе цель: изучить особенности отражения сербской тематики в творчестве Юрия Михайловича Лощица, реализован масштабный анализ творчества русского писателя.

РЭФЕРАТ

Аб'ём дыпломнай працы – 50.

Спіс выкарыстаных крыніц – 37.

Ключавыя словы: ЛЁС СЕРБСКАГА НАРОДА, Ю. М. ЛОШЧЫЦ, ТРАГІЗМ, ГІСТОРЫЯ СЕРБІІ, СУЧАСНАСЦЬ СЕРБІІ, СЛАВЯНСТВА, БРАТЭРСТВА, ПРАВАСЛАЎЕ, СВЯТАСАЎЕ, ТЭМА КОСАВА, КОСАЎСКІ ЗАПАВЕТ, ГІСТАРЫЧНЫЯ ДЗЕЯЧЫ, ТВОРЧАСЦЬ РУСКАГА ПІСЬМЕННІКА, ПРОЗА, ПАЭЗІЯ, ПУБЛІЦЫСТЫКА, ЛІТАРАТУРА ЗНАЎСТВА, РУСКА-СЕРБСКІЯ СУВЯЗІ.

У дыпломнай працы даследуецца творчасць рускага праваслаўнага пісьменніка, літаратуразнаўцы, публіцыста і перакладчыка Юрыя Міхайлавіча Лошчыца.

Навізна і актуальнасць тэмы дыпломнай работы абумоўлена ўжо тым, што прысвечаныя Сербіі творы Ю.М. Лошчыца адлюстроўвае найважнейшыя моманты гістарычнага лёсу брацкага народа, але зварот да іх актуалізуецца менавіта падзеямі сучаснасці.

Мэта работы: вывучыць асаблівасці адлюстравання сербскай тэматыкі ў творчасці Юрыя Міхайлавіча Лошчыца. Найперш звярнуць увагу на тое, як гэты аўтар інтэрпрэтуе найбольш значныя падзеі гісторыі Сербіі, а таксама яе знакавыя асобы. Акрамя таго, улічваючы вельмі важную ролю твораў Ю.М. Лошчыца ў сербска-рускіх культурных узаемасувязях, прааналізаваць пераклад яго рамана "Уніён" на сербскую мову.

Аб'ектам даследавання ў дадзенай працы з'яўляецца творчасць Юрыя Міхайлавіча Лошчыца.

Прадмет даследавання – адлюстраванне гісторыі брацкага сербскага народа ў такіх яго творах, як раман «Уніён», гістарычныя апавесці «Па слядах Георгія Чорнага», «Монах і чарнагорская віла», вершы «Развітанне з Сербіяй», публіцыстычны артыкул «Героі пры канцы святла», перакладзеныя ім вершы сербскай паэзіі, а таксама выкананы Срэта Танасічам пераклад на сербскую мову яго рамана «Уніён».

Метады даследавання: гістарычны (біяграфічны), структурна-апісальны, тэксталагічны, псіхалагічны, сацыялагічны.

Вынікі дыпломнай працы: вывучана і прааналізавала культуралагічныя, гістарычныя, і літаратурныя аспекты жыцця брацкага сербскага народа на аснове твораў Юрыя Міхайлавіча Лошчыца, прысвечаных Сербіі; рэалізаваная і пастаўленая ў працы мэта: вывучыць асаблівасці адлюстравання Сербскай тэматыкі ў творчасці Юрыя Міхайлавіча Лошчыца, рэалізаваны маштабны аналіз творчасці Ю. М. Лошчыца.

ABSTRACT

The total volume of the thesis – 50.

List of sources used – 37.

Key words: THE FATE OF THE SERBIAN PEOPLE, YU. M. LOSHCITS TRAGEDY, THE HISTORY OF SERBIA, THE MODERNITY OF SERBIA, SLAVISM, BROTHERHOOD, ORTHODOXY, HOLY SABER, THE THEME OF KOSOVO, THE KOSOVO TESTAMENT, HISTORICAL FIGURES, THE WORK OF A RUSSIAN WRITER, PROSE, POETRY, JOURNALISM, LITERARY CRITICISM, RUSSIAN-SERBIAN RELATIONS.

The thesis explores the work of the Russian Orthodox writer, literary critic, publicist and translator Yuri Mikhailovich Loshchits.

The novelty and the relevance of the topic of the thesis is already due to the fact that the works dedicated to Serbia by Yuri Mikhailovich

The purpose of the work: to study the features of the reflection of the Serbian theme in the work of Yuri Mikhailovich Loshchits. First of all, pay attention to how this author interprets the most significant events in the history of Serbia, as well as her iconic personalities. In addition, given the very important role of the works of Yu. M. Loshchits in Serbian-Russian cultural relations, to analyze the translation of his novel "Union" into Serbian.

The object of research in this work is the work of Yuri Mikhailovich Loshchits.

The subject of the study is the reflection of the history of the fraternal Serbian people in such works as the novel "Union", the historical novels "Following the footsteps of George the Black", "The Monk and the Montenegrin Vila", the poem "Farewell to Serbia", the publicistic article "Heroes at the end light", poems of Serbian poetry translated by him, as well as the translation into Serbian of his novel "Union" by Sreto Tanasić.

Research methods: historical (biographical), structural-descriptive, textological, psychological, sociological.

The results of the thesis: the culturological, historical, and literary aspects of the life of the fraternal Serbian people were studied and analyzed on the basis of the works of Yuri Mikhailovich Loshchits dedicated to Serbia; the goal set in the work was also realized: to study the peculiarities of the reflection of Serbian themes in the works of Yuri Mikhailovich Loshchits, a large-scale analysis of the work of Yu. M. Loshchits was implemented.